

dr hab. inż. Katarzyna Sienkiewicz-Małyjurek, Prof. PS
Politechnika Śląska
Wydział Organizacji i Zarządzania
Katedra Zarządzania
ul. Roosevelta 26
41-800 Zabrze

Zabrze, 28 sierpnia 2023 r.

RECENZJA

osiągnięć naukowych dr Marty Mańkowskiej
w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości
prowadzonym przez Radę Naukową Instytutu Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego

FORMALNA PODSTAWA RECENZJI

Podstawą sporządzenia recenzji są:

1. Uchwała Rady Naukowej Instytutu Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego nr 47/06/2023 z dnia 15 czerwca 2023 r. w sprawie powołania komisji habilitacyjnej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości dr Marcie Mańkowskiej, przekazane mi wraz z zawiadomieniem Przewodniczącego tejże Rady Naukowej, dr hab. Wojciecha Drózdza, Prof. US, o powołaniu w skład komisji habilitacyjnej,
2. dokumentacja dorobku naukowego dr Marty Mańkowskiej w sprawie nadania Jej stopnia doktora habilitowanego nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości zawierająca: wniosek przewodni, dane wnioskodawcy, kopię dyplomu potwierdzającego nadanie stopnia doktora, autoreferat przedstawiający opis kariery zawodowej oraz istotnej aktywności naukowej, wykaz osiągnięć stanowiących znaczny wkład w rozwój dyscypliny, oświadczenia o wkładzie merytorycznym dla prac współautorskich, główne osiągnięcie naukowe w postaci monografii autorskiej pt. „Determinanty podziału gestii transportowej oraz wyboru warunków dostaw Incoterms w międzynarodowych transakcjach handlowych”, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2022 oraz elektroniczny nośnik danych.

W ocenie dorobku uwzględniono kryteria wynikające z art. 2019 ust. 1 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2021 r., poz. 478 z późn. zm.), zgodnie z którym stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która:

- 1) posiada stopień doktora;
- 2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej:

- a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a, lub
 - b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopismach naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b, lub
 - c) 1 zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne;
- 3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

W recenzji uwzględniono również zapisy w dokumentacji przesłanej przez Radę Naukową Instytutu Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego, zgodnie z którymi recenzja powinna obejmować m.in. przedstawienie podstawowych danych o kandydacie, przedstawienie informacji o obowiązujących przepisach prawa na dzień wszczęcia ocenianego postępowania habilitacyjnego oraz obowiązujących kryteriach oceny, przedstawienie informacji o ocenianych osiągnięciach naukowych, a także inne uwagi istotne zdaniem recenzenta.

Po zapoznaniu się z zawartością przesłanej dokumentacji stwierdzam, iż jest ona zgodna z wymogami ustawowymi, wytycznymi Rady Doskonałości Naukowej i zaleceniami Rady Naukowej Instytutu Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego oraz umożliwia zapoznanie się z dorobkiem dr Marty Mańkowskiej. Dokumentacja ta jest również wystarczająca do opracowania recenzji odnoszącej się do całokształtu dorobku naukowego Habilitantki.

PODSTAWOWE INFORMACJE O KANDYDATCE

Dr Marta Mańkowska jest absolwentką Uniwersytetu Szczecińskiego. Na Wydziale Zarządzania i Ekonomiki Usług Uniwersytetu Szczecińskiego w 2005 roku ukończyła studia magisterskie w zakresie specjalności ekonomika i zarządzanie przedsiębiorstwami, a w 2011 roku uzyskała stopień naukowy doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie ekonomia, specjalność: ekonomika i organizacja transportu.

Od 2005 roku dr Marta Mańkowska jest pracownikiem Uniwersytetu Szczecińskiego. Początkowo pracowała na stanowisku asystenta, a obecnie, od 2013 roku, jest adiunktem w Katedrze Zarządzania Transportem. Od 2009 roku jest współnikiem w firmie VECTUM, a także prowadziła w międzyczasie zajęcia dydaktyczne w Wyższej Szkole Pedagogicznej TWP w Warszawie Wydział Zamiejscowy w Szczecinie na podstawie umowy cywilno-prawnej. Dr Marta Mańkowska dwukrotnie przebywała również na urlopach macierzyńskich/rodzicielskich.

OCENA DOROBKU HABILITANTKI

Warunek 1 – posiada stopień doktora

Dr Marta Mańkowska posiada stopień naukowy doktora nauk ekonomicznych w specjalności ekonomika i organizacja transportu, integracja europejska, nadany uchwałą Rady Wydziału Zarządzania i Ekonomiki Usług Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 16 czerwca 2011 r. Stopień ten został nadany na podstawie przedstawionej rozprawy doktorskiej pt. „Koncepcja rozwoju pasażerskich przewozów promowych pomiędzy Polską a Skandynawią w aspekcie wzrostu konkurencyjności transportu lotniczego”, przygotowanej pod kierunkiem naukowym dr hab. Jerzego Wronki. Dr Marta Mańkowska spełnia zatem pierwszy warunek ustawowy.

Warunek 2 – posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny

Dr Marta Mańkowska jako swoje osiągnięcie naukowe wskazała monografią naukową pt.: „Determinanty podziału gestii transportowej oraz wyboru warunków dostaw Incoterms w międzynarodowych transakcjach handlowych”, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2022. W monografii tej Habilitantka wskazała integracyjne znaczenie procesów transportu w globalnych łańcuchach dostaw oraz istotność reguł Incoterms w handlu międzynarodowym. Na tej podstawie wskazała istotne luki badawcze, a w tym lukę teoretyczną, empiryczną, metodyczną i aplikacyjną.

Luka teoretyczna odnosi się do braku kompleksowych opracowań naukowych w zakresie podejmowania decyzji dotyczących uzgadniania gestii transportowej i wyboru warunków dostaw Incoterms w ujęciu teorii nauk o zarządzaniu i jakości. Luka empiryczna dotyczy braku wyczerpujących badań na temat procesu decyzyjnego, który prowadzi do podziału gestii transportowej i wyboru określonych reguł Incoterms w międzynarodowych transakcjach handlowych. Luka metodyczna wynika z kolei z nielicznych badań podejmujących kwestie czynników determinujących decyzje, których przedmiotem jest podział gestii transportowej i wybór warunków dostaw Incoterms. Dr Marta Mańkowska stwierdziła w autoreferacie, że „przeważają badania rozporoszone i fragmentaryczne, obejmujące analizy studiów przypadków wybranych przedsiębiorstw i branż gospodarki w wybranych krajach, oparte na niewielkiej liczbie danych jakościowych” (s. 7). Natomiast luka aplikacyjna dotyczy konieczności kontynuacji badań nad przyczynami braku znajomości reguł Incoterms w praktyce.

Dr Marta Mańkowska, po zidentyfikowaniu luk badawczych, postawiła tezę, zgodnie z którą „znajomość czynników decyzyjnych podziału gestii transportowej determinuje właściwy wybór warunków dostaw Incoterms, co wpływa na maksymalizację korzyści z realizacji międzynarodowej transakcji handlowej” (s. 13). Ustaliła również następujące pytania badawcze:

1. Czy reguły Incoterms są dobrze znane przedsiębiorstwom zaangażowanym w międzynarodowe łańcuchy dostaw?
2. Jakie czynniki skłaniają przedsiębiorstwa do przejmowania lub oddawania dominującej gestii transportowej w realizowanych międzynarodowych transakcjach handlowych?
3. Jakie czynniki determinują decyzje przedsiębiorstw dotyczące wyboru określonych reguł Incoterms w realizowanych międzynarodowych transakcjach handlowych?
4. Czy przedsiębiorcy mogą liczyć na wsparcie eksperckie operatorów TSL w procesie decyzyjnym dotyczącym podziału gestii transportowej i wyboru właściwej dla określonych warunków transakcyjnych reguły Incoterms?
5. Czy przedsiębiorstwa korzystają ze wsparcia eksperckiego operatorów TSL w procesie negocjacji umów sprzedaży i/lub zakupów zagranicznych w części dotyczącej ustalania warunków dostaw?

W mojej opinii teza badawcza została poprawnie sformułowana. W przypadku pytań badawczych sugerowałabym nie zaczynać pytania od słowa „czy”, gdyż ta forma ogranicza możliwości dogłębnej analizy danego problemu. Zastąpienie słowa „czy” na przykład sformułowaniem „w jakim stopniu/zakresie” pozwala na lepszą interpretację wyników. Jednakże w dalszej części monografii Habilitantka nie ogranicza się jedynie do odpowiedzi tak/nie, ale prowadzi rozważania w zakresie określonych zagadnień. Można zatem uznać, że sposób formułowania pytań badawczych jest rozumiany i interpretowany przez dr Martę Mańkowską głębiej.

Swoje osiągnięcie Habilitantka oparła na paradygmacie interpretatywno-symbolicznym oraz ulokowała swoje badania w subdyscyplinie zarządzania strategicznego, teorii podejmowania decyzji, a na poziomie funkcjonalnym zarządzania – w obszarze zarządzania transportem. Za cel główny przyjęła „identyfikację czynników determinujących decyzje transportowe przedsiębiorstw dotyczące podziału gestii transportowej i wyboru określonych warunków dostaw Incoterms w międzynarodowych transakcjach handlowych” (s. 16). Cel główny zdekomponowała na cele szczegółowe – teoretyczne, metodyczne, empiryczne i aplikacyjne.

Na płaszczyźnie teoretycznej dr Marta Mańkowska przyjęła następujące cele szczegółowe (s. 16):

1. Powiązanie podstaw teoretycznych dotyczących zagadnień łańcucha dostaw z problematyką handlu międzynarodowego i osadzenie koncepcji łańcucha logistycznego w modelu transakcyjnym łańcucha dostaw.
2. Określenie współzależności rozwoju transportu i handlu międzynarodowego w modelu transakcyjnym łańcucha dostaw.
3. Określenie czynników determinujących strukturę gałęziową obsługi transportowej handlu międzynarodowego oraz wskazanie przesłanek przesunięć międzygałęziowych.
4. Umieszczenie problematyki decyzji transportowych w teorii decyzji i zagadnieniach teoretycznych procesu podejmowania decyzji w naukach o zarządzaniu i jakości.
5. Osadzenie decyzji dotyczących podziału gestii transportowej i wyboru warunków dostaw w strategicznych decyzjach logistycznych.
6. Rozpoznanie, usystematyzowanie oraz ugruntowanie dorobku teoretycznego z zakresu problematyki gestii transportowej i reguł Incoterms w naukach o zarządzaniu i jakości.

Z kolei na płaszczyźnie metodycznej cele szczegółowe odnoszą się do (s. 16):

1. Zaprojektowania koncepcji postępowania badawczego nad zagadnieniami podejmowania decyzji transportowych dotyczących podziału gestii transportowej i wyboru warunków dostaw Incoterms w międzynarodowych transakcjach handlowych.
2. Opracowania metod badań teoretyczno-empirycznych mających na celu identyfikację czynników determinujących podział gestii transportowej i wybór warunków dostaw Incoterms w międzynarodowych transakcjach handlowych.

Cele szczegółowe na płaszczyźnie empirycznej są następujące (s. 17):

1. Ustalenie mechanizmu oddziaływania reguł handlowych Incoterms na procesy zachodzące w łańcuchu dostaw.
2. Określenie skutków (korzyści i kosztów) przejmowania dominującej gestii transportowej z perspektywy dwóch stron kontraktu handlowego (sprzedawcy i kupującego).
3. Identyfikacja ograniczeń natury logistycznej, ekonomicznej i prawnej stosowania wybranych reguł Incoterms w międzynarodowych transakcjach handlowych.
4. Identyfikacja czynników determinujących decyzje przedsiębiorstw dotyczące podziału gestii transportowej i wyboru określonych warunków dostaw w dotychczasowym dorobku teoretycznym.
5. Weryfikacja istotności zidentyfikowanych czynników determinujących decyzje przedsiębiorstw dotyczące podziału gestii transportowej i wyboru określonych warunków dostaw w badaniach empirycznych ilościowo-jakościowych.

Natomiast na płaszczyźnie aplikacyjnej cele szczegółowe obejmują (s. 17):

1. Opracowanie deskryptywnego modelu obrazującego determinanty podejmowania decyzji menedżerskich dotyczących podziału gestii transportowej i wyboru warunków dostaw w międzynarodowych transakcjach handlowych.
2. Opracowanie implikacji menedżerskich w postaci koncepcji rekomendowanego procesu podejmowania decyzji dotyczących podziału gestii transportowej i wyboru warunków dostaw Incoterms w międzynarodowych transakcjach handlowych.

W mojej opinii cele te są poprawnie sformułowane. Jedyne pierwszy cel szczegółowy na płaszczyźnie teoretycznej mógłby być podzielony na dwa osobne cele.

W dalszej części monografii dr Marta Mańkowska przedstawia główne techniki badawcze i źródła danych wykorzystane do realizacji badań – tabela 2, s. 18. Tabela 2 jest przygotowana bardzo przejrzysto i jasno przedstawia strukturę monografii. Jest też bardzo dobrym wprowadzeniem do lektury dalszych rozdziałów. Jednakże mam zastrzeżenia w zakresie rodzaju źródeł danych w przypadku danych ilościowych pozyskanych z deklaracji celnych i statystycznych. Dane te nie są danymi pierwotnymi a źródłami wtórnymi, gdyż nie zostały wygenerowane przez Habilitantkę.

Pierwsze trzy rozdziały osiągnięcia naukowego Habilitantki mają charakter teoretyczny. W tych rozdziałach dr Marta Mańkowska precyzyjnie przedstawiła podstawy teoretyczne transportu i handlu międzynarodowego w koncepcji łańcucha dostaw, współzależności w rozwoju tych konstruktów oraz proces podejmowania decyzji w strategicznych decyzjach logistycznych używając krytycznego przeglądu literatury. W mojej opinii rozdziały te są odpowiednio

przygotowane, powiązane logicznie i stanowią dobry fundament do przeprowadzenia badań empirycznych.

Rozdział czwarty, który ma również charakter teoretyczny i przedstawia wyniki systematycznego przeglądu literatury, wsparte wstępnym mapowaniem literatury. W rezultacie przeprowadzonych analiz Habilitantka skupiła szeroką tematykę transportu i handlu międzynarodowego na kluczowych zagadnieniach związanych z wyborem reguł Incoterms. Dla realizacji celów badań podstawowe znaczenie miało zidentyfikowanie w tym rozdziale czynników wpływających na podział gestii transportowej i wybór reguł Incoterms (tabela 13, s. 157).

Ostatni, piąty rozdział poświęcony jest wynikom badań empirycznych. Rozdział ten rozczarowuje ze względu z perspektywy metodycznej, jak i prezentacji wyników. W perspektywie metodycznej nie jest jasne, czy respondentami byli menedżerowie, pracownicy operacyjni, czy może pracujący na jeszcze innych stanowiskach. Jedynie w przypadku urzędników polskiej administracji celno-skarbowej Habilitantka precyzuje, że byli to pracownicy szczebla kierowniczego. Na stronie 175 dr Marta Mańkowska wyjaśnia, że respondentom zagwarantowano anonimowość, jednak sprecyzowanie na jakim poziomie organizacyjnym pracują respondenci nie byłoby naruszeniem anonimowości, a pozwoliłoby na lepszą ocenę jakości badań. Ponadto, ze względu na zróżnicowanie pytań w każdym z czterech ustalonych typów badanych podmiotów, wypowiedzi respondentów miały charakter komplementarny (tab. 18, s. 177-178), a możliwości porównania odpowiedzi pomiędzy tymi typami były niewielkie. W przypadku ekspertów, gdzie ten typ badanych podmiotów liczył tylko jednego eksperta, w ogóle nie było możliwości porównania odpowiedzi, ani w grupie, ani między ustalonymi typami. Z kolei grupa urzędnicy polskiej administracji celno-skarbowej liczyła dwóch respondentów. Liczebność pozostałych dwóch typów podmiotów – operatorzy TSL (5 podmiotów) i gestorzy ładunków (9 podmiotów) – jest wystarczająca.

Rozdział piąty opiera się przede wszystkim na danych pozyskanych z deklaracji celnych i statystycznych. Jak już wspomniałam wcześniej, są to źródła wtórne, a badania pierwotne w monografii obejmują w rezultacie 17 wywiadów. Jednakże wywiady te zostały bardzo słabo zaprezentowane na płaszczyźnie empirycznej. Dr Marta Mańkowska pisze, że „otrzymane w toku wywiadów odpowiedzi od respondentów zostały spisane i udokumentowane w formie notatek z wywiadu, a następnie poddane analizie i weryfikacji. Uzyskane wyniki badań zostały zaprezentowane w formie narracyjnej (McCormack 2004) jako uzupełnienie interpretacji wyników badań ilościowych (wielowymiarowej analizy struktury stosowanych reguł Incoterms w PHZ oraz pogłębionej analizy struktury stosowanych reguł Incoterms w handlu drogą lotniczą)” (s. 178). Wspomniane notatki nie zostały zaprezentowane w monografii i nie jest jasne, czy treści w rozdziale piątym są opinią respondentów, czy interpretacją Habilitantki. Niejasna jest też weryfikacja i walidacja czynników determinujących podział gestii transportowej i wybór reguł Incoterms, o czym wspomina Habilitantka w autoreferacie (s. 12), ale czego nie ma w monografii. Spodziewałam się bardziej transparentnego przedstawienia wyników w osiągnięciu wskazanym jako stanowiące znaczny wkład w dyscyplinę w postępowaniu habilitacyjnym. Zasadna byłaby również weryfikacja wyników badań jakościowych poprzez badania ilościowe.

Podsumowanie przeprowadzonych badań i analiz również pozostawia uczucie niedosytu. Nie została przeprowadzona dyskusja uzyskanych wyników w odniesieniu do aktualnej literatury naukowej i w rezultacie dr Marta Mańkowska nie przedstawiła jasno, co nowego wniosły jej badania do nauki i w jaki sposób wzbogaciły subdyscypliny, które Habilitantka wymieniła we wprowadzeniu. Brakuje również odniesienia do celów szczegółowych i jednoznacznego stwierdzenia, które z nich zostały osiągnięte, na jakiej podstawie i co te wyniki wnoszą do nauki. Przyszłe kierunki badań zostały również przedstawione bardzo ogólnie.

Niemniej w podsumowaniu dr Marta Mańkowska wskazała, w jaki sposób jej badania wypełniają zidentyfikowane luki badawcze, w pewnym stopniu odniosła się do rekomendacji dla „przedsiębiorstw dysponujących mniejszym potencjałem konkurencyjnym, zwłaszcza mniej doświadczonych w handlu międzynarodowym” (s. 242) oraz rekomendacji dla „polityki państwa w zakresie wsparcia przedsiębiorstw realizujących wymianę międzynarodową w dostępie do wiedzy eksperckiej” (s. 243). Jako rekomendacje potraktowała również wyniki analiz przedstawionych w rozdziale 5.4. Za wkład w dyscyplinę nauki o zarządzaniu i jakości uważam:

1. Uporządkowanie i usystematyzowanie wiedzy w zakresie: transportu i handlu międzynarodowego w koncepcji łańcucha dostaw, współzależności w rozwoju tych konstruktów oraz proces podejmowania decyzji w strategicznych decyzjach logistycznych na podstawie krytycznego i systematycznego przeglądu literatury oraz analizy danych statystycznych SAD/Extrastat oraz Intrastat. To osiągnięcie jest kluczowe w monografii, w której moim zdaniem przeważa walor teoretyczny, porządkujący dotychczasową wiedzę naukową.
2. Identyfikację czynników determinujących podział gestii transportowej i wybór warunków dostaw Incoterms.
3. Ustalenie najważniejszych czynników determinujących proces decyzyjny dotyczący podziału gestii transportowej i wyboru reguł Incoterms w międzynarodowych transakcjach handlowych.
4. Opracowanie rekomendowanego schematu procesu decyzyjnego dotyczącego podziału gestii transportowej i wyboru warunków dostaw Incoterms w międzynarodowych transakcjach handlowych.

Na tej podstawie stwierdzam, że przedstawione przez dr Martę Mańkowską osiągnięcie naukowe, pomimo znacznych słabości, spełnia drugi warunek ustawy w stopniu wystarczającym.

Warunek 3 - wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej

Przedstawienie osiągnięć naukowych dr Marta Mańkowska podzieliła na okres przed uzyskaniem stopnia doktora oraz po uzyskaniu tego stopnia. W autoreferacie bardzo interesująco podzieliła swój dorobek naukowy na dwa obszary badań w okresie przed uzyskaniem stopnia doktora, a po

uzyskaniu tego stopnia zidentyfikowała cztery nurty badawcze. W każdym z obszarów i nurtów wyjaśniła, czym dokładnie się zajmowała i jakie zagadnienia badała oraz przedstawiła kluczowe publikacje. Uważam, że takie przedstawienie dorobku naukowego jest przejrzyste, a analiza nurtów badawczych wskazuje, w jaki sposób rozwijały się zainteresowania naukowe Habilitantki.

Przed uzyskaniem stopnia doktora aktywność naukowa dr Marty Mańkowskiej realizowana poza macierzystą jednostką obejmowała realizację grantu promotorskiego NCN pt. „Koncepcja rozwoju pasażerskich przewozów promowych pomiędzy Polską a Skandynawią w aspekcie wzrostu konkurencyjności transportu lotniczego”, który został zwieńczony przygotowaniem i obroną pracy doktorskiej. Wśród badań realizowanych w więcej niż jednej uczelni przed uzyskaniem stopnia doktora dr Marta Mańkowska wymieniła również następujące przedsięwzięcia (s. 25-26 autoreferatu):

1. Rozwój Transeuropejskiej Sieci Transportowej TEN-T na terenie Województwa Zachodniopomorskiego, opracowanie wykonane na zlecenie Spektrum Consulting i Województwa Zachodniopomorskiego, pod kier. M. Plucińskiego, 2008.
2. Aktualizacja strategii rozwoju sektora transportu województwa zachodniopomorskiego do roku 2020, opracowanie wykonane na zlecenie Ośrodka Badawczego Ekonomiki Transportu i Województwa Zachodniopomorskiego, pod kier. J. Wronki, Szczecin 2008.
3. Rozwój północnego korytarza transportowego Polski w ramach sieci TEN-T, opracowanie wykonane na zlecenie Województwa Zachodniopomorskiego, pod kier. J. Perenca, 2008.
4. Uwarunkowania i kierunki aktywizacji nowego obszaru aktywności gospodarczej Portu Police, opracowanie wykonane na zlecenie Zarządu Morskiego Portu Police sp. z o.o., pod kier. M. Plucińskiego, 2009.
5. Koncepcja programowo-przestrzenna rewitalizacji śródlądowej drogi wodnej relacji wschód – zachód obejmującej drogi wodne: Odra, Warta, Noteć, Kanał Bydgoski, Wisła, Nogat, Szkarpa oraz Zalew Wiślany (planowana droga wodna E70 na terenie Polski), opracowanie wykonane na zlecenie Biura Projektowo – Inżynierskiego Redan sp. z o.o. i Województwa Pomorskiego, pod kier. M. Plucińskiego, Szczecin-Gdańsk 2010.
6. Ocena zdolności przeładunkowych portów morskich w Szczecinie i Świnoujściu, na opracowanie wykonane zlecenie Zarządu Morskich Portów w Szczecinie i Świnoujściu SA, pod kier. I. Kotowskiej, Szczecin 2010.

W latach 2007-2009 Habilitantka uczestniczyła również w międzynarodowym projekcie finansowanym przez rząd Hiszpanii pn. „SEAMOTRA. Potentiality of short sea shipping as a modality of merchandises between Atlantic and Polish ports. Viability of a shipping line between Vigo and Gdynia-Szczecin-Gdańsk”. Po zakończeniu tego projektu została przygotowana publikacja naukowa. W 2010 roku dr Marta Mańkowska uczestniczyła z kolei w projekcie międzynarodowym pn. „SOUTH-NORTH AXIS” (SoNorA) Improving transport infrastructure and services across Central Europe”, 2008 – 2012 (INTERREG IVB, Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego 2007–2013), jako współautor części zadań partnera projektu Urzędu Marszałkowskiego w Szczecinie.

Do aktywności naukowej realizowanej w innych podmiotach niż w uczelni macierzystej po uzyskaniu stopnia doktora dr Marta Mańkowska zaliczyła działalność badawczo-rozwojową w podmiotach krajowych (InnoPM sp. z o.o. oraz Vectum Analizy Transportowe s.c.), dla których

przygotowała 23 opracowania oraz współpracę naukową z następującymi uczelniami zagranicznymi (s. 38-39 autoreferatu):

- 2020 - współpraca z Odessa National Maritime University (Institute of Marine Business) oraz Ukrainian Sea Ports Authority (Strategic Development Department);
- 2015-2017 - współpraca z ośrodkami naukowymi w Chorwacji (University of Split, Faculty of Maritime Studies), Słowacji (University of Žilina, Faculty of Operation and Economics of Transport and Communications), Słowenii (University of Ljubljana, Faculty of Maritime Studies and Transport), oraz w Ukrainie (Odessa National Maritime University, Faculty of Economics and Management);
- 2018-2019 - pobyty w zagranicznych ośrodkach naukowych: Autonomous University of Lisbon (Portugalia), European University of Tirana (Albania), Turība University (Łotwa) w ramach programu Erasmus + (Akcja Kluczowa 1 - Mobilność Edukacyjna).

Ponadto realizowała również projekt naukowy finansowany ze środków NCN w ramach konkursu Miniatura 2 pt. „Transport lotniczy w obsłudze polskiego handlu zagranicznego” (Nr DEC-2018/02/X/HS4/02172).

Na podstawie powyżej wymienionych przedsięwzięć, aktywności naukowe Habilitantki realizowane w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej oceniam pozytywnie. Dr Marta Mańkowska spełnia zatem trzeci warunek ustawy.

POZOSTAŁE OSIĄGNIĘCIA KANDYDATKI

Wśród osiągnięć dydaktycznych dr Marta Mańkowska wymieniła przedmioty prowadzone na kierunkach Ekonomia, Europeistyka, Logistyka, Logistyka inżynierska, Zarządzanie i Marketing oraz Stosunki międzynarodowe. Jej działalność dydaktyczna obejmowała również realizację projektów dydaktycznych finansowanych ze środków Unii Europejskiej:

- w latach 2018-2019 brała udział w projekcie pn. „Praktycznie z WZiEU”, realizowanym przez Uniwersytet Szczeciński (Wydział Zarządzania i Ekonomiki Usług), a finansowanym przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (PO Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020);
- w latach 2015-2019 uczestniczyła w projekcie pn. „TRANS - PORT Praktycy w nauce – nauka w praktyce”, którego uczestnikami był Uniwersytet Szczeciński oraz przedsiębiorstwa działające w porcie w Szczecinie reprezentowane przez Radę Interessantów Portu Szczecin.

Od września 2021 dr Marta Mańkowska pełni funkcję zastępcy przewodniczącego Zespołu kierunkowego ds. jakości kształcenia na kierunkach Logistyka i Logistyka inżynierska, a w roku akademickim 2020-2021 była członkiem Zespołu kierunkowego ds. jakości kształcenia na

kierunkach Logistyka i Logistyka inżynierska (powołanie zarządzaniem dziekana Wydziału Ekonomii, Finansów i Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego).

Z kolei osiągnięcia organizacyjne dr Marty Mańkowskiej obejmują wolontariat studencki w Ośrodku Promocji Wydziału Zarządzania i Ekonomiki Usług Uniwersytetu Szczecińskiego, realizowany w okresie przed uzyskaniem stopnia doktora, a także organizację konferencji i innych spotkań naukowych i praktycznych. W sumie Habilitantka wymieniła udział w 14 komitetach organizacyjnych i 3 radach naukowych konferencji krajowych, przede wszystkim organizowanych przez macierzysty Uniwersytet Habilitantki.

Natomiast wśród osiągnięć popularyzujących naukę Habilitantka wskazała na udział w procesach rekrutacji kandydatów na studia oraz w akcjach promujących ofertę Wydziału w szkołach średnich, udział w projektach edukacyjnych dedykowanych młodzieży szkolnej, a w tym w projektach „Klasy patronackie” i „BILog”. Jest również wykładowcą Ekonomicznego Uniwersytetu Dziecięcego, opracowała treści portalu internetowego Fundacji Platynowa Drużyna, brała udział w charakterze trenera w warsztatach dedykowanych dzieciom w wieku szkolnym w projekcie „Młody e-lider” realizowanym przez Uniwersytet Szczeciński, a także była ekspertem w audycjach radiowych, telewizyjnych oraz on-line. Aktualnie dr Marta Mańkowska uczestniczy w projekcie Innowacji społecznej pn. „Rodzic menadżerem nowej rzeczywistości”, współpracuje ze Stowarzyszeniem Akademickim CUKROWA 8, a także jest członkiem zwyczajnym Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego. Wśród innej działalności naukowej wskazała również opiekę nad doktorantami w charakterze promotora pomocniczego, pełnienie funkcji redaktora naukowego czasopism, opracowywanie recenzji monografii i artykułów naukowych w czasopismach oraz udział pracach w organów uczelni.

Za swoje osiągnięcia organizacyjne i dydaktyczne Habilitantka otrzymywała nagrody JM Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego.

Dr Marta Mańkowska wykazała również inne swoje publikacje, które obok dzieła naukowego stanowią znaczący wkład w rozwój dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości. Przedstawiła je w załączniku 4 do wniosku o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego. Publikacje te są spójne tematycznie i powiązane ze zidentyfikowanymi nurtami badawczymi, które zostały przedstawione w autoreferacie. W publikacjach odpowiednio został wskazany również wkład merytoryczny Habilitantki w pracach współautorskich. Jednakże publikacje dr Marty Mańkowskiej są wydawane przede wszystkim w czasopismach o zasięgu regionalnym lub krajowym, ewentualnie w czasopismach MDPI. W mojej opinii, w świetle toczącej się w środowisku akademickim dyskusji na temat czasopism naukowych, sugerowałabym Habilitantce w przyszłości zdywersyfikować swoją strategię publikacji i skorzystać z oferty różnych innych czasopism publikujących na łamach wydawnictw międzynarodowych, jak np. Emerald, Elsevier, Taylor and Francis.

Podsumowując, po uwzględnieniu całokształtu osiągnięć dydaktycznych, organizacyjnych i popularyzujących naukę Habilitantki, oceniam je pozytywnie.

KONKLUZJA KOŃCOWA

Po analizie całości dorobku naukowego dr Marty Mańkowskiej uważam, iż podstawowe kryteria określone w art. 219 ust. 1 pkt 2 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2021r., poz. 478 z późn. zm.) zostały spełnione w stopniu wystarczającym. Habilitantka posiada stopień doktora, co jest zgodne z warunkiem określonym w art. 219 p.1 ust.1 Ustawy. Wskazane osiągnięcie naukowe dr Marty Mańkowskiej, pomimo wskazanych w recenzji słabych stron, spełnia warunek określony w art. 219 p.1 ust. 2 lit. b Ustawy w stopniu wystarczającym. Aktywność naukowa Habilitantki realizowana w więcej niż jednej uczelni, w szczególności zagranicznej jest zgodna z kryterium istotnej aktywności naukowej określonym w art. 219 p.1 ust. 3 Ustawy. Sugerowałabym jednak zróżnicować i w większym stopniu umiędzynarodowić aktywność publikacyjną. Pozostała aktywność dr Marty Mańkowskiej uzupełnia warunki ustawowe i stanowi również ważny element w Jej ogólnym dorobku naukowym.

W związku z powyższym wyrażam pozytywną opinię w sprawie nadania dr Marcie Mańkowskiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości.

